

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 1C/91/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6316205215
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: PhDr. JUDr. Silvio Boleček, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2016:6316205215.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudcom JUDr. Silviom Bolečekom PhD., v právnej veci žalobcu POHOTOVOŠŤ, s.r.o., IČO: 35 807 598, so sídlom Bratislava, Pribinova 25, práv. zast. JUDr. Barborou Korenecovou, advokátkou, AK so sídlom Malinovo, Slnecná 765/3, proti žalovanému L. X., narodenému XX. C. XXXX, trvale bytom L., K. XXX/XX, v konaní o zaplatenie 1.712,76 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 863,04 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 863,04 Eur od 25.05.2010 až do zaplatenia, v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

II. Vo zvyšku súd žalobu z a m i e t a.

III. Žiadna zo strán n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 1.712,76 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.712,76 Eur od 18.02.2009 do zaplatenia, a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že na základe zmluvy č. XXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX žalobca, ako veriteľ, poskytol žalovanému úver vo výške 863,04 Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť s príslušným poplatkom vo výške 849,76 Eur, spolu vo výške 1.712,81 Eur za podmienok dohodnutých v zmluve, a to v 12 mesačných splátkach po 142,74 Eur počnúc dňom 13.01.2009. V zmysle Všeobecných podmienok poskytnutia úveru sa žalobca so žalovaným dohodli, že jedna tretina poplatku predstavovala úrok a dve tretiny poplatku náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu s administratívou s tou spojenou. Žalobca zaslal žalovanému viaceré upozornenia na omeškanie so splátkami, na ktoré nereagoval v dôsledku, čoho sa úver stal dňa 18.02.2009 splatným. Nakoľko žalobca nadobudol podozrenie, že žalovaný uzatvoril zmluvu o úvere s úmyslom ju vôbec nesplácať, podal na žalovaného trestné oznámenie vo veci podozrenia z prečinu úverového podvodu. Uvedenému podozreniu nasvedčovala aj skutočnosť, že žalovaný nezaplatil ani jednu splátku úveru aj napriek tomu, že podľa údajov uvedených v zmluve, v časti "mesačné príjmy a výdavky", mal na to finančné prostriedky. Žalobca tak dospel k záveru, že žalovaný už v čase uzatvorenia zmluvy vedel, že nebude úver splácať, čím uviedol žalobcu do omylu a spôsobil mu škodu. Okresný súd Brezno trestným rozkazom č.k. 4T/84/2010 - 70 zo dňa 19.05.2010 uznal žalovaného za vinného zo spáchania prečinu úverového podvodu a žalobcu ako poškodeného s nárokom na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie. Keďže žalovaný neuhradil žiadnu platbu, žalobca svoj nárok uplatnil súdnou cestou.

2. Žalobca k podanej žalobe pripojil: trestný rozkaz Okresného súdu Brezno č.k. 4T/84/2010 - 70 zo dňa 19.05.2010, Všeobecné podmienky poskytnutia úveru a Zmluvu o úvere č. XXXXXXXX.

3. Žalovaný, ktorému bol náhradným spôsobom doručený opis žaloby s prílohami spolu s uznesením, ktorým mu bola uložená povinnosť vyjadriť sa k žalobe, sa v lehote určenej súdom k žalobe písomne nevyjadril.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 19.12.2016, ktoré vykonal v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu, ktorí svoju neprítomnosť vopred ospravedlnili a nežiadali o odročenie pojednávania, a rovnako aj v neprítomnosti žalovaného, ktorý sa neospravedlnil a v konaní bol nečinný. Na pojednávaní súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a obsahom vyššie uvedených listinných dôkazov predložených žalobcom a obsahom trestného spisu Okresného súdu Brezno sp.zn. 4T/84/2010, pričom vykonaným dokazovaním zistil nasledovný skutkový stav:

5. Dňa XX.XX.XXXX bola medzi žalobcom a žalovaným uzatvorená zmluva o úvere č. XXXXXXXX, na základe ktorej sa žalobca zaviazal žalovanému poskytnúť úver v sume 26.000,-Sk (863,04 Eur) a žalovaný sa zaviazal poskytnutú sumu zvýšenú o príslušný poplatok v sume 25.600,-Sk (849,76 Eur), t.j. v celkovej sume 51.600,-Sk (1.712,81 Eur), zaplatiť v 12-mesačných splátkach po 4.300,-Sk (142,74 Eur) počnúc dňom 13.01.2009.

6. Trestným rozkazom Okresného súdu Brezno č.k. 4T/84/2010 - 70 zo dňa 19.05.2010 bol žalovaný uznaný za vinného z prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona, keď „dňa XX.XX.XXXX uzavrel so žalobcom zmluvu o úvere č. XXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 26.000,-Sk (863,04 Eur), pričom sa zaviazal zaplatiť veriteľovi okrem sumy úveru príslušný poplatok vo výške 25.600,-Sk (849,76 Eur), t.j. celkovo sa zaviazal zaplatiť 51.600,-Sk (1.712,81 Eur), a to v 12 mesačných splátkach po 4.300,-Sk (142,74 Eur), počnúc dňom 13. januára 2009, avšak svoje zmluvné povinnosti si nespĺnil, pretože nezaplatil ani jednu mesačnú splátku úveru, v žiadosti o úver zo dňa XX. októbra XXXX uviedol ako svoj čistý mesačný príjem sumu 15.000,-Sk (497,91 Eur), po odpočítaní výdavkov 13.500,-Sk (448,12 Eur) a ako doklad o svojom príjme z podnikania predložil faktúry č. 1, 2 a 3 vystavené ním pre odberateľa E. Y. - E., J. J., na odber železného šrotu a k nim prislúchajúce príjmové pokladničné doklady, napriek tomu, že odberateľ E. Y. od neho žiadny železný šrot nikdy neodobral, a iné príjmy nepreukázal, čím žalobcovi spôsobil škodu v celkovej výške 51.600,-Sk (1.712,76 Eur).“ Žalovanému bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov, ktorý jej bol podmienene odložený a skúšobná doba bola určená na 12 mesiacov. Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku bol žalobca so svojím nárokom na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 02.06.2010.

7. Z trestného spisu Okresného súdu Brezno sp.zn. 4T/84/2010 súd zistil, že žalobca si uplatnil nárok na náhradu škody vo výške 1.712,76 Eur podaním zo dňa 31.03.2009 adresovaným Okresnej prokuratúre Brezno v oznámení o skutočnostiach nasvedčujúcich spáchanie trestného činu. Uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Brezne ČVS: ORP-150/JP-BR-2009 zo dňa 01.03.2010 začal voči žalovanému trestné stíhanie a vzniesol mu obvinenie za prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona s tým, že žalobcovi ako poškodenému mala vzniknúť škoda vo výške 1.712,76 Eur. Obžaloba, bola žalovanému doručená dňa 24.05.2010.

8. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

9. Podľa § 420 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

10. Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

11. Podľa § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

12. Podľa § 193, tretia veta, zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) súd je viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo

iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

13. V prejednávanej veci žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody spôsobenej trestným činom, ktorého sa s poukazom na trestný rozkaz Okresného súdu Brezno č.k. 4T/84/2010 - 70 zo dňa 19.05.2010 dopustil žalovaný voči žalobcovi. Škodové konanie žalovaného spočívalo v tom, že žalovaný pri uzatvorení zmluvy o úvere so žalobcom neuviedol pravdivé údaje o svojich príjmoch, keď ako doklad o svojom príjme z podnikania predložil faktúry a k nim prislúchajúce príjmové pokladničné doklady, ktoré sa neskôr ukázali ako nepravdivé, a iné svoje príjmy nepreukázal, a žalobcu tak uviedol do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru. Žalovaný žiadnu splátku zo zmluvy o úvere neuhradil a spôsobil tak žalobcovi škodu, ktorú si žalobca v tomto konaní uplatnil v celkovej výške 1.712,76 Eur pozostávajúcej z istiny poskytnutého úveru vo výške 863,04 Eur a ušlého zisku (poplatku) vo výške 849,76 Eur.

14. Takto skutkovo vymedzený nárok na náhradu škody súd posúdil podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého predpokladom vzniku tzv. všeobecnej občianskoprávnej zodpovednosti je protiprávny úkon, spôsobenie škody, príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou a zavinenie s tým, že uvedené predpoklady musia byť splnené kumulatívne. V nadväznosti na uvedené súd poukazuje na § 193 CSP, podľa ktorého je súd okrem iných rozhodnutí v civilnom sporovom konaní viazaný aj rozhodnutím o tom, že bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal. Keďže v prejednávanej veci bol žalovaný preukázateľne a právoplatne trestným rozkazom uznaný vinným z prečinu úverového podvodu, v príčinnej súvislosti s ktorým bol v trestnom konaní konštatovaná škoda vzniknutá žalobcovi ako poškodenému, súd v nadväznosti na uvedené dospel k záveru, že predpoklady pre vznik zodpovednosti za škodu boli naplnené. Žalobca bol so svojím nárokom na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie, preto je v civilnom sporovom konaní potrebné posúdiť výšku spôsobenej škody. Aj keď v trestnom rozhodnutí je uvedená výška škody ako kvalifikačný moment a vo výroku je vyčíslená, toto vyčíslenie nie je záväzné pre súd rozhodujúci v civilnom sporovom konaní o nároku na náhradu škody (R 22/1979). Podľa judikatúry citované ustanovenie § 193 CSP znamená, že súd je viazaný iba výrokom, a to v rozsahu, v akom sú znaky skutkovej podstaty trestného činu zhodné so skutočnosťami rozhodnými pre náhradu škody. Výrok trestného rozhodnutia nerieši pre civilný súd záväzne otázku rozsahu a výšky škody, a to ani vtedy, ak je odškodniteľná ujma pojmovým znakom trestného činu.

15. Súd sa tak zaoberal výškou uplatnenej škody. Podľa Občianskeho zákonníka sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk. Pod skutočnou škodou sa rozumie majetková ujma spočívajúca v zmenšení majetku poškodeného a ušlý zisk predstavuje to, čo poškodenému ušlo v dôsledku spôsobenia škody; ušlý zisk je teda ujma spočívajúca v tom, že u poškodeného nedôjde v dôsledku škodovej udalosti k rozmnoženiu majetkových hodnôt napriek tomu, že sa dali očakávať s ohľadom na pravidelný beh vecí s tým, že nestačí iba pravdepodobnosť zvýšenia majetku. V tomto prípade bolo nepochybné, že skutočnú škodu predstavuje suma 863,04 Eur, teda suma, ktorú žalobca reálne poskytol žalovanému v zmysle uzatvorenej zmluvy o úvere. Žalobca si podanou žalobou však uplatnil i nárok na zaplatenie sumy 849,76 Eur ako poplatku dohodnutého v zmluve, ktorý má predstavovať z jednej tretiny úrok a dvoch tretín náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu s administratívou s tou spojenou. Požadovaná výška poplatku je však iba tvrdením žalobcu, ale podľa názoru súdu nie je preukázaným nárokom, ktorý by súd mohol posúdiť ako ušlý zisk podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd predovšetkým poukazuje na to, že na naplnenie subjektívnej stránky trestného činu úverového podvodu sa vyžaduje, aby páchatel už v čase uzavierania zmluvy o úvere konal v úmysle vypožičané peniaze buď vôbec nevrátiť, alebo ich nevrátiť v dohodnutej lehote, alebo konal aspoň s vedomím, že ich v dohodnutej lehote nebude môcť vrátiť a že tým uvádza iného do omylu, aby sa na škodu jeho majetku obohatil. Škoda vznikla následkom trestného činu podvodu v situácii, keď žalovaný už pri uzatváraní zmluvy nemal úmysel úver (istinu) vrátiť a ak nemal úmysel vrátiť istinu, potom nemohol mať v úmysle dohodnúť a platiť akékoľvek poplatky. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že žalobca by nezískal poplatok v uvedenej výške, ak by žalovaný poskytol pri uzatváraní zmluvy správne informácie o svojich príjmoch a výdavkoch, teda ak by poskytnutie úveru protiprávne nevylákal, pretože v takom prípade by zmluva nebola uzavretá a žalobca by nebol uvedený do omylu ohľadom splnenia podmienok na poskytnutie úveru. Uvedením do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie, resp. splácanie úveru, je potrebné chápať situáciu, kedy sa veriteľ mylne domnieva, že dlžník spĺňa podmienky na poskytnutie (splácanie) úveru, ale v skutočnosti to tak nie je. Súd má za to, že pri uvedení pravdivých údajov by nebol žalovanému úver

poskytnutý a žiadna zmluva by nebola uzavretá. Ak by nedošlo k uzavretiu zmluvy o úvere, žalobca by nemohol mať nárok ani na žiadny poplatok. Z vyššie uvedených dôvodov tak súd považoval podanú žalobu za dôvodnú len v časti, v ktorej sa žalobca domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 863,04 Eur predstavujúcej istinu poskytnutého úveru a vo zvyšku, teda v sume 849,76 Eur predstavujúcej poplatok, žalobu ako nedôvodnú zamietol.

16. Nakoľko sa žalovaný s nespĺnením peňažného záväzku dostal do omeškania, súd žalobcovi priznal aj úrok z omeškania. Žalobca si uplatnil úrok z omeškania od dátumu 18.02.2009, a teda odo dňa nasledujúceho po dni, kedy malo dôjsť k splatnosti úveru. Podľa názoru súdu však v danom prípade nie je možné priznať úroky z omeškania od splatnosti dlhu, pretože právnym dôvodom žaloby nie je plnenie zo zmluvy, ale náhrada škody. Nemožno akceptovať názor, podľa ktorého by sa príslušenstvo pohľadávky posudzovalo podľa iného právneho režimu, než samotná pohľadávka; právny režim pohľadávky sa vzťahuje aj na jej príslušenstvo (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 27. septembra 2012, sp. zn. 7 M Cdo 15/2011). Ak predmetom konania je pohľadávka žalobcu spočívajúca v jeho práve na náhradu škody spôsobenej trestným činom, aj právna povaha úrokov z omeškania ako príslušenstva tejto pohľadávky sa spravuje ustanoveniami o náhrade škody. Keďže Občiansky zákonník pri náhrade škody neustanovuje čas plnenia, treba uplatniť § 563 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého je dlžník povinný zaplatiť náhradu škody prvý deň po tom, čo ho veriteľ požiadal o splnenie. Nakoľko v danom prípade sa jednalo o náhradu škody spôsobenej trestným činom, súd vychádzal aj z R 27/1977, podľa ktorého „úroky z omeškania možno žalobcovi priznať iba od toho času, keď sa dlžník dostal do omeškania. Keďže v Občianskom zákonníku pri nároku na náhradu škody nie je ustanovený čas splnenia, podľa ustanovenia § 78 (teraz § 563) treba vychádzať z toho, že škodca je povinný nahradiť škodu prvý deň po tom, čoho veriteľ požiadal o splnenie. Ak nedošlo požiadanie dlžníkovi už skôr, treba za kvalifikované požiadanie považovať žalobu; dňom zročnosti pohľadávky uplatnenej v žalobe však nebude deň nasledujúci po podaní žaloby na súde, ale deň po doručení tejto žaloby žalovanému.“ Nárok na náhradu škody vo výške 1.712,76 Eur si žalobca prvýkrát uplatnil v prípravnom konaní. Vychádzajúc z judikatúry Najvyššieho súdu SR (uznesenie sp. zn. 6 To 8/02 zo 16. apríla 2002), páchatel' trestného činu je v omeškaní najneskôr deň po tom, ako sa dozvedel o tom, že má zaplatiť dlh a v akej výške, teda v prípravnom konaní najneskôr pri preštudovaní spisu. Vzhľadom na to, že žalovaný v prípravnom konaní nevyužil právo na preštudovanie spisu, súd má za to, že prvýkrát sa dozvedel o tom, že má zaplatiť dlh a v akej výške až prevzatím obžaloby, ktorá mu bola doručená do vlastných rúk dňa 24.05.2010. Súd preto žalobcovi priznal úrok z omeškania z priznanej sumy 863,04 Eur odo dňa nasledujúceho po doručení obžaloby žalovanému, a teda od dňa 25.05.2010 v sadzbe 5% ročne uplatnenej žalobcom, ktorá nie je v rozpore s ustanovením § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. Ohľadom prevyšujúcej časti úrokov z omeškania súd žalobu zamietol.

17. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania, keď ich úspech a neúspech v konaní bol v zásade rovnaký.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v dvoch vyhotoveniach, prostredníctvom Okresného súdu Brezno na Krajský súd v Banskej Bystrici (§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok).